

Haberler > Yazarlar > Sedat ERGİN > 15 Temmuz ve İstihbarat 2: MGK'nın 2004 Gülen kararı neden uygulanmadı?

Sedat Ergin

15 Temmuz ve İstihbarat 2: MGK'nın 2004 Gülen kararı neden uygulanmadı?

28 Haziran 2017

TBMM'de 15 Temmuz darbe girişimini araştırmak üzere oluşturulan komisyonun çalışmaları, devletin kurumlarının geçmişte Gülen cemaatini bir "tehdit" olarak değerlendirerek önemli uyarılarda bulduklarını, ancak uygulamaya gelindiğinde AK Parti iktidarının bu uyarıları önemsemediğini ve alınmış olan kararları da rafa kaldırarak Fetullahçı organizasyona geniş bir hareket serbestisi tanıdığını ortaya koyuyor.

Bu konuyu değerlendirebilmek için 2011-2015 yılları arasında Genelkurmay Başkanlığı görevinde bulunmuş olan Orgeneral **Necdet Özel**'in komisyona gönderdiği yazılı yanıtlardan yola çıkabiliriz. Orgeneral **Özel**, FETÖ/PDY'nin devletin tehdit değerlendirmeleri zeminindeki **"tarihi geçmişini"** üç dönem içinde değerlendiriyor.

BİRİNCİ DÖNEM: 2010 ÖNCESİ GÜLEN TEHDİT

Orgeneral **Özel**'e göre, birinci dönem 2010 yılına kadar olan yıllardır. Bu dönemde devletin resmi belgelerinde mevcut cemaat ve tarikatların tamamı “**Dini Değerleri İstismar Eden Gruplar**” içinde görülerek “**milli güvenliğe tehdit**” olarak değerlendiriliyor. **Gülen** cemaati de bu çerçevede “**tehdit**” olarak değerlendirilmektedir.

Özel, bu döneme ilişkin arşiv kayıtlarına dayanarak TSK'dan 1166 personelin TSK ile ilişkisinin kesildiğini, bu toplam içinde 400 kişinin **Fetullah Gülen** grubu ile iltisaklı olduğunu belirtiyor.

2010-2013: GÜLEN TEHDİT DEĞİL

Necdet Özel'e göre, 2010'da başlayan ikinci dönemde devletin resmi belgelerinde tehdit değerlendirmesi değişmiş, cemaat ve tarikatların faaliyetlerinin “**güvenliğe tehdit oluşturmadığı**” görüşüne gelinmiştir. **Özel** “**Hatırladığım kadarıyla bu dönemde hakkında işlem yapılan personel olmamıştır**” diye konuşuyor.

Bu noktada bir süre için **Özel**'den ayrılıp selefi Orgeneral **Işık Koşaner**'in komisyon tutanaklarına geçen açıklamalarına bakalım. **Koşaner**'in milletvekillerinin sorularını yanıtlarken gündeme gelen konulardan biri, **Gülen** cemaatinin “**Kırmızı Kitap**” olarak da adlandırılan ve devletin tehdit önceliklerini sıralayan “**Milli Güvenlik Kurulu Siyaset Belgesi**”nden çıkartılmış olmasıdır.

Orgeneral **Koşaner**, “**Gülen cemaatinin irticai faaliyet ve iç tehdit olmaktan çıkartılmasının tarihi**” ile ilgili bir soruyu yanıtlarken “**Ben 2009'da çıkartılmıştı diye hatırlıyorum**” şeklinde konuşuyor.

Koşaner, 2008-2010 döneminde Kara Kuvvetleri Komutanı, 2010-2011 döneminde ise bir yıl süreyle Genelkurmay Başkanı olarak MGK toplantılarına katılmıştı. **Koşaner** “**Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'ni askerler yapmıyor, MGK Genel Sekreteri'nin koordinesinde askerler, bakanlıkların, Başbakanlığın vesaire pek çok kişinin görüşleri alındıktan sonra metin oluşturuluyor ve MGK'da karara bağlanıyor. Tabii ki asker 'bunu çıkarın' herhalde dememiştir ama neticede karar orada alındığı için öyle çıktı**” diye konuşuyor.

BOŞALAN KADROLAR GÜLENCİLERLE DOLUYOR

Burada altını çizmemiz gereken önemli bir durum var. **Özel**'in anlatımına göre 2010-2013 yılları, tehdit değerlendirmesinin değişmesi sonucu TSK personeline hiçbir “**ihraç**” işlemi yapılmayan bir dönemdir. Buna karşılık, bu dönem aynı zamanda **Gülen** cemaatinin TSK'da Balyoz ve askeri casusluk gibi kumpas davaları üzerinden ciddi tasfiyeler yaptığı ve boşalan general ve amiral kadrolarına Yüksek Askeri Şûra'da (YAŞ) ağırlıklı bir şekilde **Gülelci** subayların terfi ettirildiği bir zaman kesitidir. 2014, hatta 2015 YAŞ toplantıları da aslında bu açıdan çok farklı geçmemiştir. 2011 sonrasında terfi eden general ve amirallerin büyük bir bölümü 15 Temmuz darbe girişimi çerçevesinde bugün tutuklu bulunuyor. Orgeneral **Koşaner**, “**Kadrolar boşaltıldı, başkaları buralara yerleştirildi. O yerleştirilenlerin çoğu şimdi hapiste**” diye konuşuyor.

Burada **Gülen** örgütünün 7 Şubat 2012 tarihinde MİT Müsteşarı **Hakan Fidan**'ı tutuklamaya dönük hamlesiyle hükümete büyük bir meydan okumada bulunmasına rağmen, 2013 sonundaki 17-25 Aralık hamlesine kadar bu örgütün –neredevse iki yıl- devletin tehdit değerlendirmelerinin hâlâ dışında

Milli Güvenlik Kurulu'nun kararları, örgütlerin terörle mücadelede etkin rol almalarıyla ilgili olarak kalmış olması izaha muhtaç bir durum olarak karşımıza çıkıyor.

Orgeneral **Özel**'in 2010'da yapıldığını söylediği değişiklik, aslında Milli Güvenlik Kurulu'nun (MGK) zaten uygulanmayan **Gülen** cemaati ile ilgili alınmış önemli bir tavsiye kararının tümüyle kadük olması anlamına geliyor. TBMM darbe komisyonunda MGK'nın 2004 kararıyla ilgili en ayrıntılı değerlendirmeyi 2002-2006 döneminde Genelkurmay Başkanlığı yapan Orgeneral **Hilmi Özkök**'ün 19 Ekim 2016 tarihli oturumdaki açıklamalarında buluyoruz.

Orgeneral **Özkök** şöyle anlatıyor:

“Bu işin üzerinde çok duruldu. Ve 2004 Ağustos ayında MGK toplantısında bizim önerimizle, yani Silahlı Kuvvetler dedik ki, bu örgüt çok büyük bir imkân kabiliyete kavuştu. İmkân kabiliyeti yıllar içerisinde oluşur ama niyet bir gecede değişir. Aynen böyle söyledik. Dedik ki ‘Bir icra planı yapılsın, bu iş takip edilsin’. Çünkü o zamana kadar bu tehlikeli bir örgüt olarak görülüyor, şiltler veriliyordu. Biz MGK’da bunu açıkça söyledik. Hükümeti kesin olarak bilgilendirdik. Dedik ki, durum iyi değil. Ve orada bir karar alındı, ‘icra planı’ deniyordu. Hükümete tabii tavsiye ediyor MGK. Hükümetin asli unsurları da orada olmakla beraber, pek fazla bir şey yapıldığını görmedik. Yine biz her MGK’da bu örgütlerin tehlikesini dile getirdik. Duyduklarımızı elimizden geldiği kadar yaptık ama dediğim gibi kaynağa nüfuz etmemiz bizim mümkün olmadı. Özellikle ben çok arzu ettim, diğer kuvvet komutanları da beni kuvvetle desteklediler.”

Bu toplantıda Gülen cemaatinin oluşturduğu tehdit konusunda MİT'in de MGK'nın asker kanadıyla benzer doğrultuda bir sunum yaptığı anlaşılıyor. Eski Genelkurmay Başkanı (2008-2010) Orgeneral **İlker Başbuğ** da komisyonun 3 Kasım 2016 tarihli toplantısında 2004 Ağustos MGK'sında **Fetullah Gülen**'in “yurtiçi ve yurtdışı faaliyetlerine dönük bir eylem planının hazırlanmasının önerildiğini” hatırlattıktan sonra “**Hükümet bu MGK kararıyla ilgili adım atmamış. Hükümet 4 Ağustos kararını niye uygulamamış. Vallahi o benim sorunum değil, siyasi iktidara sorarsanız onlar anlatsınlar**” diye konuşuyor.

ÖMER DİNÇER: UYGULAMADIK ÇÜNKÜ...

O tarihte Başbakanlık Müsteşarı olan **Ömer Dinçer** de 1 Aralık 2013 tarihinde Sabah gazetesinde yayımlanan bir açıklamasında “**MGK’da alınmış tavsiye kararı Bakanlar Kurulu’nda bir karara dönüştürülmemişse hiçbir yerde işlem yapılmaz. Gülen cemaatine ilişkin 2004’teki tavsiye niteliğindeki toplantı tutanağı Başbakanlık’a gönderildi, Bakanlar Kurulu gündemine dahi alınmadan dosyasına kaldırıldı**” diyor.

Bu konu **Ömer Dinçer**'in “**Türkiye’de Değişim Yapmak Neden Bu Kadar Zor**” başlıklı kitabında da geçiyor. Hatta CHP Lideri **Kemal Kılıçdaroğlu**, geçen yıl 5 Aralık tarihli parti grup toplantısında bu kitabın 123 ve 124’üncü sayfalarından şu alıntıları okumuştü:

“Milli Güvenlik Kurulu’nun tavsiye kararı Başbakanlığa bildirildikten sonra konuyu Başbakanımıza açtım. Gelen yazıyı dosyasına kaldırmaya karar verdik. Bu karar metni Bakanlar Kurulu’nda imzaya açılmadı. Hakkında hiçbir işlem yapılmadı. Konudan MGK

toplantısına katılan bakanlar dışında kimsenin haberi olmadı. Bütün toplumsal ve siyasi riski hükümet adına Sayın Başbakanımız, hukuki riski ben üstlenmişim.”

2014 SONRASI DÖNEM

Orgeneral **Özel**'e dönelim. Cemaatin 17/25 Aralık 2013 tarihindeki hamlelerinin ardından **Gülenciler**'in yeniden devletin tehdit değerlendirme kapsamına alanına girdiğini görüyoruz. Orgeneral **Özel**, 2014 ile birlikte cemaatin MGK kararlarında önce “**İllegal Yapılanma**”, ardından “**Paralel Devlet Yapılanması**” ve “**Legal Görünümlü İllegal Faaliyet Yürüten Paralel Yapılanma**” şeklinde ifade edildiğini anlatıyor. 29 Nisan 2015'te yenilenen “**Milli Güvenlik Siyaset Belgesi**” (Kırmızı Kitap) ile **Gülenciler** ilk defa “**Milli Güvenliği Tehdit Eden Legal Görünümlü İllegal Yapı**” olarak adlandırılmış.

Özel'in açıklamasına göre, örgüt 21 Ekim 2015'teki MGK kararlarında “**Milli Güvenliği Tehdit Eden ve Terör Örgütleri ile İşbirliği İçinde Hareket Eden Paralel Devlet Yapılanması**” ve 26 Mayıs 2016'da da “**Bir Terör Örgütü Olan Paralel Devlet Yapılanması**” şeklinde ifade edilmiş.

Bu suç organizasyonu bugün 249 vatandaşımızın hayatını kaybettiği kanlı 15 Temmuz darbe girişiminden sonra “**Fetullahçı Terör Örgütü**” (**FETÖ**) olarak adlandırılıyor, yargı kararlarında da bu tanımlamaya yer veriliyor.

Sonuçta aktardığımız tarihe bakıldığında, **Gülen** organizasyonunun devletin tehdit değerlendirmesi belgelerindeki serüveninin bir hayli iniş çıkışlı bir yol izlediğini söylemek mümkün.

HER YERDE HÜRRIYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#) [Twitter](#) [RSS](#)

Kişisel Verilerin Korunması

Hürriyet Kurumsal

Bize Ulaşın

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.